

STUDIEGUIDE

2018-2019

Karis-Billnäs gymnasium

Innehåll

5	KONTAKTUPPGIFTER
6	REKTORS HÄLSNING
7	LÄSÅRETS ARBETSTIDER
8	PERIODINDELNING
8	PROVVECKOR Förnyat förhör Allmänna tentamensdagar
10	SKOLLUNCH
10	KANSLITJÄNSTER Kansliets öppethållningstider Skåp Studieförmåner
11	LÄSESALEN
11	WILMA
12	GYMNASIESTUDIER
13	DITT STUDIEPROGRAM
14	NÅGRA RÅD TILL NYBÖRJARNA OM STUDIEPLANERINGEN Deltagande i undervisningen Självstudier
15	HUR GYMNASIEKURSERNA AVLÄGGS
15	FLERFORMS-/NÄTSTUDIER
15	STUDIER I ANDRA SKOLOR
16	ERKÄNNANDE AV KUNNANDE
19	FRÅNVARO Närvaroplikt Sjukdom Frånvaro av annan orsak Frånvaro från provtillfälle

- 20 BEDÖMNINGEN**
Rätt att höja underkänt kursvitsord
Rätt att höja godkänt kursvitsord
Obedömd kurs
Ny bedömning och rättelse av bedömning
Intyg över läs- och skrivsvårigheter
- 22 FUSK OCH PLAGIAT**
- 22 PROVTILLFÄLLEN**
Provveckor
- 23 SLUTFÖRANDE AV STUDIERNÄ I GYMNASIET**
Slutgiltigt studieprogram
Preliminär slutbedömning
Fristående förhör
Avgångsbetyg från gymnasiet
Gymnasiediplom och intyg över muntliga språkfärdigheter
- 25 STUDENTEXAMEN**
PROVDAGAR HÖSTEN 2018
PROVDAGAR VÅREN 2019
Anmälan till studentexamen
Information inför studentexamensproven
Examensavgifter
Skriftlig plan över spridning av studentexamen
Hur utlåtandet över läs- och skrivsvårigheter påverkar
Muntliga förhör inför skrivningarna
Läsordningsnyckel
- 30 GRUNDLÄSORDNING OCH LÄSORDNINGSNYCKEL**
- 31 GRUPPHANDLEDNING**
- 31 HÄLSO- OCH STUDERANDEVÅRDSTJÄNSTER**

Karis-Billnäs gymnasium

Bulevarden 11, 10300 Karis

Kansli

019 289 3546

Lärarrummet

019 289 3540

KONTAKTUPPGIFTER

Rektor

Jan-Erik Till 019 289 3564

Vice rektor

Roger Nyström 040 680 3741

Studiehandledare

Carina Nylund 019 289 3563

Grupphandledare

Omega (nybörjare)	Eva Westerlund-Jäntti	040 6803739
Pi (nybörjare)	Carina Nylund	019 289 3563
My (fortsättare)	Mikaela Malmberg	040 680 3735
Kappa (fortsättare)	Roger Nyström	040 680 3741
Delta (abi)	Gunilla Ekholm-Ruohonen	040 680 3734
Gamma (abi)	Monika Andtfolk	040 680 3728

Lärare

Monika Andtfolk	Tyska, franska	040 680 3728
Ulf Hällsten	Matematik, fysik	040 680 3729
Gunilla Ekholm-Ruohonen	Engelska, tyska	040 680 3734
Lars Lampenius	Bildkonst	040 684 9757
Kåre Lundström	Biologi, geografi	040 684 9765
Mikaela Malmberg	Finska	040 680 3735
Sebastian Mattson	Gymnastik	044 744 6610
Roger Nyström	Matematik, fysik, kemi	040 680 3741
Galal Badawi	Religion, psykologi, filosofi	040 680 3743
Jan-Erik Till	Historia, samhällslära	040 680 3738
Peik Holländer	Musik	0406849771
Eva Westerlund-Jäntti	Modersmål och litteratur	040 6803739
Mirjam Wikström	Gymnastik, hälsokunskap	044 744 6611
Tommy Sjöblom	Matematik	040 6849760

Övrig personal

Kanslist	Mayvor Gröning	019 289 3546
Fastighetsskötare	Stefan Svedberg	040 3566100
Hälsovårdare	Marina Nylund	019 289 3052
Kurator	Marina Järviö	044 744 66 56/019 289 2161
Psykolog	Anna Mladenov	044 744 67 50
Kosthållschef	Agneta Lindroos	019 289 3936

Bästa studerande!

Jag vill önska dig hjärtligt välkommen till läsåret 2018-2019 i Karis-Billnäs gymnasium. Som vanligt är det en hel del aktiviteter och arbete framför oss, och jag hoppas du är utvilad och entusiastisk inför ditt kommande läsår. Studieguiden, som du just nu läser, är ett av de viktigaste dokumenten för dig och innehåller information om allt du kan tänkas undra över. Den finns endast i elektroniskt format, på vår hemsida, men det kan vara klokt att ha en egen kopia på t.ex. telefonen eller pekdatorn.

Jag rekommenderar att du läser igenom studieguiden minst en gång från pärm till pärm. Det är klokt att göra det oberoende av vilken årskurs du är på. De frågor du ställer dig själv som ny studerande hos oss är antagligen helt andra än de du grunnar över som abiturient. Glöm inte heller att alla som jobbar i huset gärna hjälper till. Ställ hellre en fråga för mycket än en för lite.

Du kommer också regelbundet att få information om aktuella frågor. Det är förstås också viktigt att du är alert och mottaglig för den infon. Följ med Wilma, se till att du tar del av infon på grupphandledningstimmarna och ta gärna en regelbunden titt på skolans hemsida. Prata också med varandra om aktuella saker i skolan.

Jag hoppas att du minns att det sist och slutligen är för dig själv du planerar och följer med din skolgång. De val du fattar på basen av den info du fått ska förstås stöda ditt syfte med dina studier. Försök alltså ha en uttalad målsättning med dina studier, det hjälper dig att planera dem. Målsättningen kan vara något så konkret som en studieplats du vill komma in på efter gymnasiet. Den kan också gå ut på att du vill pröva på så många olika saker som möjligt före du fattar ett beslut om dina kommande studier. Din studiehandledare kommer att vara till stor hjälp

rektor

LÄSÅRETS ARBETSTIDER

Höstterminen 2018
tisdag 14.08 – fredag 21.12.2018

Vårterminen 2019
måndag 07.01 – lördag 01.06.2019

Höstlov
18–19.10.2018

Jullov
22.12.2018–06.01.2019

Sportlov
18–22.02.2019

Påsk
19.04–22.04.2019

PERIODINDELNING

P1 14.08.2018–04.10.2018

P2 05.10.2018–28.11.2018

P3 29.11.2018–05.02.2019

P4 06.02.2019–03.04.2019

P5 04.04.2019–01.06.2019

PROVVECKOR

P1 27.9 - 4.10

P2 21.11 - 28.11

P3 29.1 - 6.2

P4 27.3 - 3.4

P5 22.5 - 29.5

Förnyat förhör efter avslutad period

Där du enbart kan tentera kurser som gått i perioden.

	Förnyat förhör efter	Sista anmälningdagen
P1	23.10.2018	16.10.2018
P2	13.12.2018	05.12.2018
P3	28.02.2019	13.02.2019
P4	25.04.2019	16.04.2019
P5	07.06.2019	31.05.2019

Allmänna tentamensdagar

Allmänna tentamens- dagar	Sista anmälningdagen
27.08.2018	20.08.2018
13.12.2018	05.12.2018
28.02.2019	13.02.2019
07.06.2019	31.05.2019

SKOLLUNCH

Skollunchen är gratis för dig. Lunchen serveras kl. 10.45–12.00

- följ tidpunkterna som är reserverade för oss. Kom inte för tidigt eller för sent
- var en god gäst, med allt vad det innebär: gott uppförande, städa efter dig, osv.

För att orka med studierna är det viktigt att du äter frukost innan du kommer till skolan och att du utnyttjar möjligheten till gratis lunch varje skoldag.

Veckans matsedlar hittar du på skolans webbplats och Info-TVn.

KANSLITJÄNSTER

Kansliets öppethållningstider

Gymnasiets kansli är öppet 9.00 -15.00. På kansliet kan du lämna in ansöknings- och anmälningsblanketter, lösa ut nycklar till skåpen samt uträtta kansliärenden av olika slag.

Skåp

Du kan kvittera ut en nyckel på kansliet.

**Skolan ansvarar inte för privat egendom.
Lämna inte värdesaker och liknande
oövervakade i skolan eller i matsalarna.**

Studieförmåner

Som gymnasiestuderande har du rätt till statligt skolresestöd om avståndet mellan bostaden och läroinrättningen är minst 10 kilometer och kostnaderna överstiger 54 euro per månad. Lämna in ansökan till gymnasiets kanslist som också svarar på frågor om skolresestödet. Du kan också erhålla studiepenning, om du inte längre erhåller barnbidrag. Studiestödet kan utbetalas från och med början av den månad som följer på den månad när du fyller 17 år. Lämna in din ansökan i god tid eftersom behandlingen av ansökningarna vanligen räcker en dryg månad. Studiestöd beviljas tidigast från början av den månad då du lämnat in ansökan. På FPA:s hemsida www.kela.fi kan du läsa mera om skolresestödet och studiepenningen.

LÄSESALEN

Skolans läsesal (A7) är öppen för alla studerande för skolarbete. Läsesalen är huvudsakligen till för tyst arbete, så respektera allas arbetsro då du jobbar där.

WILMA

I Wilma kan du se din studieplanering, följa upp din frånvaro, se dina kursvitsord, läsa meddelanden, samt se ditt och lärarnas scheman. Det är också i Wilma som du anmäler dig till omtentamen och allmän tentamen, sätter in dina kursval och gör studieplaneringen för nästa läsår. Kom också ihåg att läsa Wilmas anslagstavla varje dag.

Du kommer åt programmet från alla datorer och smarttelefoner som har Internet-uppkoppling. Installera gärna också Wilma-appen på din telefon. För att logga in ska du gå till följande adress: <https://wilma.raseborg.fi>. Om du har glömt ditt användarnamn eller lösenord ska du kontakta kansliet.

GYMNASIESTUDIER

Gymnasiet är årskurslöst, vilket innebär att du i din egen takt ska avlägga minst 75 kurser - någon övre gräns finns inte! Det vanliga är att man klarar av gymnasiet på tre år, men den som önskar kan förkorta studietiden till 2 eller 2½ år, eller förlänga den till 3½ eller 4 år. Ett femte studieår beviljas endast i undantagsfall. Gymnasiets slutexamen kallas studentexamen.

Läsåret är indelat i fem perioder. En period omfattar ungefär sju veckor. Varje ämne är indelat i en eller flera kurser, som består av undervisning och provtillfälle med tillhörande provgenomgång, samt naturligtvis av eget arbete. Under den sista lektionen inför provet har du möjlighet att ställa frågor om sådant som ännu är oklart för dig.

Varje period avslutas med en provvecka. Då har man i regel prov i de kurser man deltagit i under perioden. Efter en avslutad period får du ett periodbetyg som innehåller en bedömning av alla de kurser som du har avlagt. Den senaste periodens vitsord är utmärkta med fet stil, så att man lättare hittar dem. Periodbetyget är ett lämpligt dokument att visa för föräldrarna, så att de har möjlighet att följa med hur studierna framskrider. Du ser också dina vitsord i Wilma under "Prestationer".

Under en period är det lämpligt att läsa ca sex kurser. Med en sådan studietakt garanterar vi att du hinner få ihop dina 75 kurser på tre år. En vanlig rekommendation är att man läser 30 kurser under år ett och två, och mellan 15–20 kurser under det tredje året (30 + 30 + 15–20). Utöver de 47–52 obligatoriska kurserna som ska ingå i ditt studieprogram ska minst 10 vara fördjupade kurser ur riksläroplanen. De övriga kurserna kan vara antingen fördjupade eller tillämpade kurser.

Önskar du avlägga gymnasiet med förlängt studieprogram, d.v.s. på 3½ eller 4 år, ska du börja med att diskutera detta med studiehandledaren.

Vill du avlägga gymnasiet på kortare tid än tre år, borde du från början av dina gymnasiestudier göra upp en studie- och tentamensplan för 2 eller 2½ år. Du hinner antagligen inte delta i alla kurser utan kommer att beviljas rätt till självstudier. Det innebär att du avlägger kurser utan att delta i undervisningen.

Under varje period måste du delta i minst en kurs. Om du av någon anledning vill ha en kursfri period, måste du göra en skriftlig anhållan till skolans rektor.

DITT STUDIEPROGRAM

Varje studerande ska göra upp ett individuellt studieprogram, d.v.s. en plan för vilka kurser du tänker avlägga under året. Du har stora möjligheter att själv forma ditt studieprogram och att välja kurser enligt eget intresse, men du bör i alla fall komma ihåg att det årskurslösa systemet kräver målmedveten planering från första början. Vi rekommenderar därför att du som nybörjare prövar på så många ämnen som möjligt under de tre första perioderna så att du vet vilka ämnen du vill fördjupa dig i under det andra och tredje året i gymnasiet. Valet av kurser påverkar dina möjligheter att göra bra ifrån dig i kommande studentexamensprov, likväl som dina möjligheter till fortsatta studier. Frågor som berör studieplaneringen och kursval kommer du att diskutera med bl.a. studiehandledaren vid olika tillfällen. Dessutom kan du rådfråga ämneslärarna eller din grupphandledare.

Grundläsordningen är uppgjord på basis av de val som gjordes senaste vår. Det är naturligt att alla enskilda önskemål inte kan uppfyllas, men chansen är ändå rätt stor, att du får en viss kurs någon gång under din gymnasietid.

Du har också haft möjlighet att se på ditt förslag till läsordningar och att vid behov göra ändringar. Inom ramen för grupphandledningen kan val och gruppstorlekar ännu kontrolleras och justeras under läsåret, eftersom kansliet förbehåller sig rätt att ändra studerandenas kursplanering om det är ändamålsenligt för att åstadkomma hanterliga undervisningsgrupper. Om du under läsårets gång vill göra ändringar i ditt studieprogram, t.ex. byta undervisningsgrupp, eller lämna bort ett ämne måste du alltid diskutera saken med studiehandledaren eller grupphandledaren innan du verkställer ändringen. Ändringar ska vara motiverade, eftersom skolans planering bygger på de val som studerandena har gjort. Det är därför skäl att från början göra upp ett så realistiskt studieprogram som möjligt.

Eventuella ändringar i studieprogrammet ska göras senast en vecka innan perioden börjar. Om du efter det önskar stryka en kurs måste det ske senast inom den första veckan av den nya perioden. Om du avbryter en kurs senare än så skrivs ett "K" in i studeranderegistret. Den avbrutna kursen kan inte tenteras.

NÅGRA RÅD TILL NYBÖRJARNA OM STUDIEPLANERINGEN

Du har i likhet med de övriga studerandena fått ett förslag till läsordningar, som baserar sig på de kursval som du gjorde senaste vår. Under den första perioden har du möjlighet tillsammans med tutorerna, grupphandledaren och studiehandledaren att gå igenom din kursplanering. Var inte rädd att be om hjälp och råd, om du har svårigheter med kursplaneringen. För de flesta studerande känns det jobbigt att första gången sätta in sig i ett nytt system och att förstå hur det fungerar.

Då du kontrollerar ditt förslag till läsordning, ska du bland annat observera följande:

- 1.** Börja alltid med att kontrollera de kurser som undervisas endast en gång under läsåret. Finns de kurser som du har valt med i din kursbricka? Vissa språkkurser och riksomfattande fördjupade kurser är exempel på sådana kurser.
- 2.** Tänk på att arbetsbördan borde vara jämnt fördelad över läsårets alla perioder. Kontrollera att du inte har många sådana ämnen i samma period som du eventuellt har svårigheter i.
- 3.** Kontrollera gärna också att du avlägger kurserna i rätt ordning, t.ex. att Mo 01 kommer före Mo 02.
- 4.** Du kan inte ha två kurser i samma position i en period om du vill delta i undervisningen i bägge kurserna!
- 5.** Om du tillhör evangelisk-lutherska kyrkan måste du läsa religion även om du också vill avlägga kurser i livsåskådningskunskap.

Grundläsordningen möjliggör inte alla tänkbara kursval. Därför kan du vara tvungen att frångå det kursval du gjorde senaste vår. Det är bra att komma ihåg att man även kan avlägga kurser utan att delta i undervisningen, genom självstudier, eller i nödfall delta i två kurser samtidigt. Vi rekommenderar inte att du tenterar ett stort antal kurser i ett och samma läroämne. Om du vill delta i två kurser samtidigt, bör du tentera den ena kursen och gå den andra kursen. För att få läsa in kursen på egen hand måste du anhålla om rätt till självstudier inom utsatt tid.

HUR GYMNASIE- KURSERNA AVLÄGGS

Gymnasiekurserna kan du avlägga genom att delta i undervisningen eller genom att läsa kursen på egen hand. Du kan också få studier från andra läroinrättningar tillgodoräknade.

Deltagande i undervisningen

Det vanligaste sättet att avlägga gymnasiekurser är naturligtvis att delta i undervisningen och i slutet av perioden skriva ett kursprov (om ett sådant ordnas).

Självstudier

Du kan välja att avlägga vissa kurser genom självstudier, dvs. tentamen, om du t.ex. har läsning i schemat eller om du väljer ett snabbare studieprogram än tre år. Det betyder att du inte deltar i undervisningen, utan inhämtar kursen på egen hand. Tentamensrätt beviljas av ämnesläraren du tentar kursen för. Tillsammans med tentatorn kommer du därefter överens om självstudiernas arbetsuppgifter och tidtabell. En kurs kan tenteras endast en gång.

Då du planerar självstudier är det viktigt att du tänker på lång sikt. Att tentera en kurs med alla delmoment som hör till kan vara en lång process, som sträcker sig över flera veckor. Lagg märke till att alla kurser inte lämpar sig för självstudier. Det är alltså skäl att diskutera och planera eventuella självstudier med din studiehandledare genast i början av läsåret, eller terminen. Minns också att tentering kräver mycket självständigt arbete av dig, och en förmåga att planera på lång sikt och hålla tidtabeller. Om du inte håller överenskommelserna du gjort med skolan kan du förvägras tentamensrätt i fortsättningen.

En kurs som genomförs på egen hand måste avläggas med godkänt vitsord för att kursen ska kunna räknas med i studieprestationerna.

FLERFORMS-/ NÄTSTUDIER

Du kan avlägga en del av gymnasiekurserna som flerformsstudier inom gymnasienätverket Gnet. Studierna sker i huvudsak som distansstudier över nätet, men de kan också omfatta en eller flera närstudieperioder. Detta avgörs av den handledande läraren, som också fungerar som examinator. Du hittar mera information på www.gnetkurser.com.

STUDIER I ANDRA SKOLOR

Studier vid en annan läroinrättning kan ingå i ditt studieprogram om de till sina mål och sitt centrala innehåll motsvarar skolans läroplan. Innan du påbörjar studierna vid en annan läroinrättning ska du alltid kontakta studiehandledaren eller rektor för närmare information, eftersom du vid behov kan avkrävas tilläggsprestationer. Exempel på studier som kan tillgodoräknas är gymnasiekurser, yrkesinriktade studier, språkstudier vid medborgarinstitut, studier vid musikinstitut och studier som har avlagts utomlands.

Studier som du har avlagt vid en annan läroinrättning ska vara godkända för att de ska kunna räknas med i ditt studieprogram.

Om du är intresserad av att avlägga en hel period vid ett annat gymnasium inom regionen Raseborg, Yrkesinstitutet Axxell, Västra Nylands Folkhögskola eller Lärkkulla-stiftelsens folkakademi, ska du börja med att diskutera med studiehandledaren, eftersom en utbytesperiod vid en annan skola medför ändringar i ditt studieprogram.

Du kan också söka information på skolornas hemsidor:

Västra Nylands Folkhögskola, www.vnf.fi

Lärkkulla-stiftelsens folkakademi, www.larkkulla.net

Axxell, www.axxell.fi

ERKÄNNANDE AV KUNNANDE

När du övergår från en lång lärokurs i ett ämne till en kort, räknas dina studier enligt den långa lärokursen till godo i den korta lärokursen i den utsträckning som kursernas mål och centrala innehåll motsvarar varandra.

För **matematikens** del gäller följande:

MaA 02	→	MaB 02
MaA 03	→	MaB 03
MaA 06	→	MaB 07
MaA 08	→	MaB 04
MaA 10	→	MaB 05

Kursvitsordet överförs till den korta lärokursen. Övriga godkända kurser från den långa lärokursen överförs som tillämpade kurser. Är du missnöjd med det överförda kursvitsordet kan du försöka höja vitsordet, enligt gängse kutym.

För **finskans** del gäller följande:

FinA 01	→	FinB 01
FinA 02	→	FinB 02
FinA 03	→	FinB 03
FinA 04	→	FinB 04
FinA 05	→	FinB 05
FinA 07	→	FinB 07
FinA 08	→	FinB 06

1) Erkännande av studier utförda i andra finländska gymnasier

De i riksläroplanen nämnda obligatoriska och fördjupade kurserna tillgodoräknas direkt från det andra gymnasiet enligt den bedömning som utfärdats där och skrivits in på betyget.

2) Erkännande av andra studier

För att kunna tillgodoräkna andra studier än de som nämnts i punkt 1) ska studierna till sina mål och sitt centrala innehåll motsvara skolans läroplan. Dessutom ska bedömningen av slutförda studier och/eller närvaro vid studierna finnas dokumenterade. Utöver detta gäller följande:

a) studier avlagda vid yrkesinstitut

För att kunna tillgodoräkna studier avlagda vid yrkesinstitut kan det krävas utförda kursprov i gymnasiet.

b) studier avlagda utomlands

För att kunna tillgodoräkna studier som avlagts utomlands i gymnasier eller motsvarande läroanstalter utomlands kan det krävas ett motsvarande prov i den studerandes nuvarande gymnasium. Det kan också krävas kursprov för att erkänna språkkunskaper från tidigare studier utomlands. Dessa kursprov kan ofta avläggas i större helheter, så att du tenderar flera kurser samtidigt.

c) studier avlagda vid musikinstitut

Studerande som får fem gymnasiekurser i musik kompenseras om de avlagt avgångsbetyg i musik på grundnivå.

d) studier avlagda vid Dansinstitutet Hurja Piruetti (eller annan motsvarande konstutbildning)

Studerande som läser enligt den nya läroplanen (åk 16 och 17) får fem gymnasiekurser kompenseras om de avlagt avgångsbetyg i dans (eller annan konstform) på grundnivå.

Studerande som läser enligt den gamla läroplanen (åk 15) får åtta gymnasiekurser kompenseras om de avlagt avgångsbetyg i dans (eller annan konstform) på grundnivå.

e) deltagande i Raseborgs Idrottsakademi (RIA)

Studerande som läser enligt den nya läroplanen (åk 16 och 17) kan få upp till fem gymnasiekurser i gymnastik kompenseras för aktivt deltagande i RIA. Kurserna avläggs terminsvis. I samband med deltagandet i RIA kan du också avlägga gymnasiediplomet i gymnastik.

Studerande som läser enligt den gamla läroplanen (åk 15) kan få upp till

8 gymnasiekurser för aktivt deltagande i Rlas verksamhet; tre var under det första och andra studieåret och två kurser under det tredje studieåret. För att deltagandet ska kunna tillgodoräknas krävs minst 2/3 närvaro vid träningarna. Närvaron dokumenteras.

g) språkstudier vid Kulturinstitutet Raseborg

För att språkstudier vid Medborgarinstitutet Raseborg ska kunna tillgodoräknas förutsätts att du kan uppvisa ett intyg på att du har deltagit i språkkursen under ett helt läsår (både på höst- och vårtermin).

Då det gäller övriga erkännanden av kunnande eller tillgodoräknanden, kontakta rektor eller studiehandledare.

Om det handlar om en kurs som enligt gymnasiets läroplan ska bedömas med siffror, omvandlas vitsordet till gymnasiets vitsordsskala enligt följande:

skalan 1-5	gymnasiets skala	skalan 1-3
1 (nöjaktiga)	5 (hjälpiga)	1
2 (nöjaktiga)	6 (försvarliga)	1
3 (goda)	7 (nöjaktiga)	2
4 (goda)	8 (goda)	2
5 (berömliga)	9 (berömliga), 10 (utmärkta)	3

FRÅNVARO

Närvaroplikt

I gymnasiet råder närvaroplikt vid alla lektioner. Om du upprepat och utan giltig orsak är frånvarande från lektioner under en kurs får du inget kursvitsord.

Sjukdom

Om du är frånvarande p.g.a. sjukdom, ska vårdnadshavaren meddela skolan om detta. Det kan göras per telefon eller via Wilma.

När du fyllt 18 år behöver du inte längre be vårdnadshavaren kontakta skolan, men om din frånvaro är oroväckande stor krävs intyg av åtminstone hälsovårdare. Stor frånvaro pga sjukdom kan leda till att du inte får kurs.

Frånvaro av annan orsak

Om du är frånvarande av annan tvingande orsak, ska ett meddelande om detta på förhand lämnas in till grupphandledaren.

Frånvaro av andra (personliga) orsaker förutsätter att en skriftlig anhållan lämnats in och frånvaron blivit beviljad. Rätt till frånvaro för tre skoldagar beviljas av grupphandledare, längre frånvaro beviljas av rektor och då ska du fylla i anhållan på en skild *Anhållan om lov*-blankett, som du kan skriva ut från gymnasiets hemsida eller avhämta från kansliet. Stor frånvaro pga andra orsaker kan leda till att du inte får kurs.

Studerande som åker på privat resa ska i god tid före periodstarten lämna in en skriftlig anhållan om lov att vara

Frånvaro från provtillfälle

Om du är frånvarande från ett provtillfälle måste du alltid lämna in ett skriftligt intyg över orsaken till frånvaron. Intyget ska lämnas till ämnesläraren snarast möjligt, och det ska vara utfärdat av hälsovårdspersonal. Om godtagbar utredning över frånvaron inte lämnas in bedöms frånvaro från provtillfälle som underkänd prestation.

BEDÖMNINGEN

Alla obligatoriska och fördjupade kurser bedöms med vitsord enligt skalan 4–10, om inte annat anges i kursbeskrivningen. De tillämpade kurserna bedöms i regel med en prestationsanteckning (A, avlagd, eller U, underkänd). Om du avlägger en kurs genom att delta i undervisningen bedöms den efter det att kursen avslutats.

Kursbedömningen baserar sig på ett eventuellt skriftligt prov, som hålls under provveckan, på fortlöpande observationer av dina framsteg i studierna och på en bedömning av dina kunskaper och färdigheter.

Om du genomför en kurs på egen hand bedöms den när kursen är genomförd, dock senast inom det löpande läsåret då tentamensanmälan gjorts. En kurs som genomförs på egen hand bör avläggas med godkänt vitsord för att kursen ska räknas med i studieprestationerna.

Vid bedömning av en studerande med läs- och skrivsvårigheter eller något annat handikapp beaktar lärare i mån av möjlighet den studerandes svårigheter.

Rätt att höja underkänt kursvitsord

Ett underkänt kursvitsord har du rätt att försöka höja genom att

- gå om kursen
- delta i förnyat förhör
- delta i kursprov då ifrågavarande kurs finns i undervisningsprogrammet och avslutas med ett kursprov (i provveckan)
- delta i en allmän tentamen

Du har rätt att försöka höja ett underkänt vitsord genom att delta i något av ovannämnda förhör. Lyckas du inte med det måste du gå om kursen! Du får givetvis också gå om en underkänd kurs utan att ha försökt få den godkänd genom förnyat förhör. En kurs som avläggs genom självstudier ("tenteras") och som bedöms med vitsordet fyra (4) kan inte höjas genom förnyat förhör. Kursen räknas inte med bland prestationerna.

Rätt att höja godkänt kursvitsord

Om du är missnöjd med ditt vitsord har du rätt att försöka höja vitsordet i en godkänd kurs genom att gå om kursen då den finns på skolans undervisningsprogram. Du kan dock nekas rätt att göra det om rektor och ämneslärare bedömer att undervisningsgruppen ifråga skulle bli för stor. Du kan försöka höja vitsordet i en godkänd kurs vid ett tentamenstillfälle. Denna rätt har du endast en gång. Det bättre vitsordet gäller. Under de allmänna tentamensdagarna kan du höja endast ett godkänt vitsord. Du har också rätt att försöka höja tenderad godkänd kurs.

Obedömd kurs

Om du av giltig orsak varit frånvarande från provtillfället eller likaså av giltig orsak inte kunnat slutföra alla kursprestationer inom utsatt tid kan du lämnas obedömd tills du deltagit i det förnyade förhöret eller slutfört den saknade prestationen. På periodbetyget anges detta med ett D (deltagit). Du bör bli klar med kursen senast vid följande förnyat förhör. Vid läsårets slut senast i juni månads förnyade förhör. I annat fall raderas kursen.

Ny bedömning och rättelse av bedömning

Du har rätt att inom två månader efter det att du fått del av bedömningen (erhållit periodbetyg eller slutbetyg) be att ett beslut som gäller studieframstegen eller slutbedömningen omprövas. Begäran ska göras skriftligt och riktas till rektor. Om ny bedömning beslutar rektor och den studerandes lärare tillsammans. Om du är missnöjd med utslaget av den nya bedömningen kan du begära rättelse i bedömningen hos regionförvaltningsverket i Södra Finland. Vänd dig till rektor eller studiehandledaren för närmare information.

Intyg över läs- och skrivsvårigheter

Om du har intyg över läs- och skrivsvårigheter eller behöver få ett sådant ska du kontakta studiehandledaren, som informerar dig närmare om hur LoS-intyg beaktas i undervisningen och vilka specialarrangemang du kan ansöka om i t.ex. studentexamen. Om du fyller kraven för att ansöka om specialarrangemang i studentexamensproven och har för avsikt att ansöka om det, är det bra om du på förhand diskuterar med ämnesläraren för att komma fram till vilka specialarrangemang du kan ha nytta av. I hörförståelseprov kan du t.ex. ansöka om att få en inspelning med längre pauser.

För övrigt finns det inte specialundervisning i gymnasiet på samma sätt som inom den grundläggande utbildningen. Kraven i läroplanen är de samma för alla. Det som det handlar om är att du – beroende på vad som nämns i expertutlåtandet – kan få t.ex. texter kopierade på förhand eller längre tid under prov.

För att få specialarrangemang i studentskrivningarna ska du ansöka om detta senast i samband med att du första gången anmäler dig till studentexamensprovet. Ansökan görs på en skilt papper, som lämnas in till rektor.

För att kunna ansöka om specialarrangemang behöver du dessutom ett utlåtande över läs- och skrivsvårigheter utfärdat av en psykolog, speciallärare eller talterapeut.

Se till att din ansökan är färdig i god tid då du första gången anmäler dig till studentexamen.

FUSK OCH PLAGIAT

Fusk eller försök till fusk, t.ex. kopiering av andras alster i redovisningar eller projektarbeten kan leda till att en del av kursen underkänns, hela kursen underkänns eller att kursen lämnas obedömd. I vissa fall får studerande inte en ny chans att lämna in ett nytt arbete, utan får gå om kursen om han vill avlägga kursen. Fusk leder alltid till diskussion med den studerande och om fuskets anses vara mycket allvarligt kontaktas även vårdnadshavaren om studeranden är omyndig.

PROVTILLFÄLLEN

Du kan avlägga kursprov vid tre tillfällen: i provveckan, vid förnyat förhör och under den allmänna tentamensdagen. Anmälningarna till samtliga provtillfällen är bindande och görs via Wilma.

För att kunna annullera en anmälan, efter det att anmälningstiden har gått ut, bör du lämna in ett sjukintyg, i vilket en förälder eller hälsovårdspersonal intygar sjukdom. Om du utan giltig orsak uteblir från ett provtillfälle, som du har anmält dig till, räknas det som deltagande.

OBS!

- Försenade anmälningar tas inte emot efter det att anmälningstiden gått ut!
- Du får lämna skrivsalen tidigast efter en timme efter det att provet inletts.

Provveckor

För kurser där ett kursprov ingår skrivs provet i slutet av varje period under den s.k. provveckan. Provskrivningen börjar kl. 8.00. I kurser där inga prov hålls har kurserna normal undervisning under provveckan. I provveckan kan du skriva prov i de kurser som har sitt slutprov då, eller försöka höja ett underkänt kursvitsord förutsatt att kursen har gått under ifrågavarande period. Om du deltar i ett vanligt kursprov behöver du inte anmäla dig till provtillfället på något vis. I övriga situationer ska du se till att du kommit överens om arrangemangen med den berörda ämnesläraren.

SLUTFÖRANDE AV STUDIERN I GYMNASIET

För att få ett avgångsbetyg från gymnasiet krävs

- att du slutfört dina studier med minst 75 kurser (47–52 obligatoriska kurser + minst 10 fördjupade kurser ur riksläroplanen + valfria kurser)
- att du har fått ett godkänt slutbetyg i alla ämnen

Du kan slutföra din gymnasieexamen antingen vid utgången av vårterminen eller vid utgången av höstterminen.

Slutgiltigt studieprogram

Före din sista studieterm ska du lämna in ett slutgiltigt studieprogram. Det är viktigt att du planerar in ett tillräckligt antal kurser och ser till att du efter den tredje perioden har klarat av alla obligatoriska kurser samt har ett tillräckligt antal kurser.

Om du inte är klar med dina studier efter period 3 gäller följande principer:

1) Om du är underkänd i ett ämne får du försöka höja vitsordet i den underkända kursen vid lämpligt provtillfälle (senast inom april) enligt en plan uppgjord tillsammans med studiehandledaren och ämnesläraren.

2) Om du har för få kurser har du rätt att komplettera med kurser i period 4 enligt en plan uppgjord tillsammans med studiehandledaren och ämnesläraren.

Preliminär slutbedömning

När du har fullgjort kurserna i ditt studieprogram, dvs. efter period 3, får du en preliminär slutbedömning. Det är ett utdrag ur ditt studieregister där slutvitsorden i dina läroämnen framkommer. Slutvitsordet fastställs som det aritmetiska medeltalet för de obligatoriska och de i riksläroplanen fördjupade kurser som du har avlagt.

Om medeltalet av kursvitsorden blir ett decimaltal, vars första decimal är fem eller större, avrundas det till närmast högre heltal.

Läraren kan föreslå höjning av lärokursvitsordet:

1) genom att vitsorden i de skolvisa kurserna också beaktas

2) enligt prövning av dem som beslutar om bedömningen, ifall den studerandes kunskaper och färdigheter när studierna i läroämnet slutförts är bättre än medeltalet förutsätter

För att bli godkänd i ett läroämne bör minst 2/3 av de obligatoriska och riksomfattande kurserna som ingår i ditt program i ifrågavarande ämne vara godkända. Det går inte att i efterhand makulera kurser!

Om du har för avsikt att slutföra din examen under våren får du den preliminära slutbedömningen i februari (v. 7).

Fristående förhör

Du har även möjlighet att delta i ett fristående förhör för att försöka höja slutvitsordet i ett läroämne. Förhöret omfattar alla de kurser i läroämnet vilka ingår i ditt studieprogram, och kan innehålla både muntliga och skriftliga uppgifter. Om du vid förhöret uppvisar bättre kunskaper i ämnet än ditt slutvitsord anger kan du på detta sätt höja ditt slutvitsord.

De fristående förhören hålls under två veckor i början av april och anmälan till de fristående förhören ska göras före studentexamensproven börjar i mars. Du anmäler dig till ett fristående förhör genom att skicka ett meddelande via Wilma till den lärare som berörs.

Avgångsbetyg från gymnasiet

Du erhåller avgångsbetyg från Karis-Billnäs gymnasium när du har klarat av hela ditt gymnasieprogram. På avgångsbetyget finns inte längre vitsord för enskilda kurser. Du får i stället ett slutvitsord i alla läroämnen som ingår i din examen. I gymnastik, ämnen som omfattar endast en kurs och valfria språk som omfattar endast två kurser kan du få en anteckning på avgångsbetyget om att du har avlagt läroämnet om du särskilt ber om detta. Blanketten finns på kansliet och hos studiehandledaren. Om du inte särskilt ber om detta skrivs slutvitsordet ut.

Slutvitsorden på avgångsbetyget är desamma som på det ovan nämnda slutbetyget, om du inte höjt något vitsord genom deltagande i slutförhör. Avgångsbetyget utdelas i samband med studentdimissionen.

Gymnasiediplom och intyg över muntliga språkfärdigheter

Utöver de ordinarie gymnasiestudierna kan du genomföra särskilda studieprestationer, som kan vara goda meriter när du söker dig vidare efter gymnasiet: gymnasiediplom, prov i muntlig kommunikation (modersmålet) och prov i muntlig språkfärdighet (finska och de främmande språk som undervisas i skolan). Proven är riksomfattande och utarbetas av Utbildningsstyrelsen. Över dessa studieprestationer utfärdas ett diplom eller ett intyg, som ges som bilaga till skolans avgångsbetyg. Provet i muntlig språkfärdighet i finska och engelska är en del av kurserna FinA 07, FinB 06, FiM 07 och EnA 08, och provet bedöms enligt skalan 4-10.

Om du vill avlägga ett gymnasiediplom ska du kontakta studiehandledaren eller din lärare under det första eller andra studieåret för att få information om vilka studier du ska ha klarat av innan du kan påbörja arbetet med diplomkursen.

STUDENTEXAMEN

I din examen bör ingå fyra obligatoriska ämnen:

- Modersmålet

samt tre av följande fyra prov, enligt ditt eget val:

- Finska (lång eller medellång lärokurs)
- Ett främmande språk (lång eller kort lärokurs)
- Matematik (lång eller kort lärokurs)
- Ett realämnesprov

Utöver detta kan du avlägga ett eller flera extra prov. Det finns inte någon begränsning i antalet prov som kan ingå i examen. Med tanke på fortsatta studier rekommenderar vi i alla fall att du skriver flera prov än de fyra obligatoriska!

Du får själv avgöra på vilken nivå du avlägger proven i de olika ämnena, oberoende av ditt studieprogram. Minst ett obligatoriskt prov måste avläggas enligt den mera krävande nivån.

Du kan avlägga examen etappvis under högst tre på varandra följande tillfällen, t.ex. vår-höst-vår eller höst-vår-höst. Studentexamen bygger på innehållet i de obligatoriska och riksomfattande fördjupade kurserna. För att få avlägga ett prov bör du ha avlagt åtminstone alla obligatoriska kurser i just det ämnet. I ett valfritt främmande språk bör du ha läst åtminstone tre kurser.

Ett underkänt prov får tas om två gånger (under de tre följande examenstillfällena), ett godkänt prov en gång (utan tidsfrist). Om omtagningen sker innan du fullgjort din examen, kommer det bättre resultatet på studentbetyget.

PROVDAGAR HÖSTEN 2018

Måndag 17.9
Modersmålet, provet i läskompetens

Onsdag 19.9
Främmande språk, lång lärokurs
Engelska

Fredag 21.9
RE, LK, SL, KE, GE, HK

Måndag 24.9
Främmande språk, kort lärokurs
Tyska, franska

Tisdag 25.9
Modersmålet, provet i skrivkompetens

Torsdag 27.9
Det andra inhemska språket, lång och medellång kurs
Finska

Fredag 28.9
PS, FI, HI, FY, BI

Måndag 01.10
Matematik, lång och kort lärokurs (på papper)

PROVDAGAR VÅREN 2019

Tisdag 12.3

Modersmålet, läskompetensprovet

Torsdag 14.3

Främmande språk, kort lärokurs
Tyska, franska

Fredag 15.3

PS, FI, HI, FY, BI

Måndag 18.3

Det andra inhemska språket, lång och medellång kurs
Finska

Onsdag 20.3

Främmande språk, lång lärokurs
Engelska

Fredag 22.3

Modersmålet, skrivkompetensprovet

Tisdag 26.3

Matematik, lång och kort lärokurs

Torsdag 28.3

RE, LK, SL, KE, GE, HK

Anmälan till studentexamen

Du ska personligen anmäla dig till studentexamen på en skild blankett som har godkänts av skolan. Anmälan är bindande och blanketten finns i Wilma, där det även finns närmare anvisningar om hur du fyller i blanketten och det som kallas för skrivplanen. Eventuella utlåtanden över läs- och skrivsvårigheter skickas till nämnden samtidigt med anmälan till examen. Se till att du har alla papper klara i tid för både utlåtandet om läs- och skrivsvårigheter samt ansökan om specialarrangemang ska skickas in till Studentexamensnämnden då du första gången anmäler dig till examen.

För att få delta i vårens studentskrivningar måste de obligatoriska kurserna i skrivningsämnena vara avklarade senast vid utgången av period 3, för höstens skrivningar senast i period 5 (föregående vårtermin).

Sista officiella anmälningdagen till vårens studentexamensprov är 23 november och till höstens prov 5 juni! Skolan har rätt att fastställa tidigare datum.

Kontrollera anmälningstiderna på Wilma.

Information inför studentexamensproven

Alla som deltar i studentexamensprov måste delta i den information som ges inför varje examensomgång. Samma information ges vid båda tillfällena, välj den dag som passar bäst.

Examensavgifter

Examensavgifterna består av en grundavgift, som erläggs för varje examensomgång man deltar i, och en provavgift som erläggs för varje prov. Avgifterna fastställs inför varje examenstillfälle. Våren 2018 var grundavgiften 14 euro och provavgiften 28 euro per prov.

Examensavgifterna faktureras via staden. Kontrollera att du till posten har anmält om parallell adress om du använder en sådan på studieorten. Examensavgifter som lämnas obetalda går till indrivning.

Skriftlig plan över spridning av studentexamen

Då du anmäler dig till dina första studentprov ska du också göra en plan över vilka prov du kommer att avlägga som obligatoriska respektive extra prov vid de olika skrivtillfällena samt på vilken nivå du avlägger proven. Diskutera skrivplanen med studiehandledaren innan du lämnar in den.

Du kan se dina studentexamensprestationer och -anmälningar på Wilma, utskrifter.

Hur utlåtandet över läs- och skrivsvårigheter påverkar studentexamensproven

Om du har läs- och skrivsvårigheter som du önskar att studentexamen-nämnden beaktar ska du kontakta specialläraren för att få behövliga utredningar gjorda.

Om det av speciallärarens utredningar framgår att du har svåra eller medelsvåra störningar kan du ansöka om:

- 1) specialarrangemang i skrivningarna
  - längre skrivtid
- 2) att dina svårigheter beaktas vid bedömningen om dina poäng i ett ämne är tillräckligt nära poänggränsen för följande vitsord höjs ditt vitsord i det ämnet

Om du har lindriga störningar är du endast berättigad till alternativ 2.

Muntliga förhör inför skrivningarna

Muntliga förhör (preptillfällen) ordnas inför höstens respektive vårens skrivningar. Du anmäler dig via Wilma enligt den tidtabell som anges. De muntliga förhören är frivilliga och påverkar inte ditt slutvitsord på något sätt. Ta tillfället i akt och testa dina kunskaper inför skrivningarna!

GRUNDLÄSORDNING OCH LÄSORDNINGSNYCKEL

Positionsangivelserna i grundläsordningen visar vilka kurser som undervisas vid samma tidpunkt i veckoschemat. Alla kurser som finns antecknade i position 1 försiggår samtidigt, vid de klockslag där du hittar 1 i läsordningsnyckeln osv. Helperiodiserade ämnen har tre lektioner per vecka.

Läsordningsnyckel

Måndag	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Tisdag - Fredag
08.00-09.15	7	2	3	4	7	08.00-09.15
09.30-10.45	1	6	7	1	5	09.30-10.45
10.45-11.45	L	U	N	C	H	10.45-11.30
11.45-13.00	3	4	2	5	6	11.30-12.45
13.15-14.30	5	1	6	3	2	13.00-14.15
14.45-16.00	4	8	9	10	11	14.30-16.00

Position 1-7: 75 min. lektioner, position 8-11: 90 min. lektioner

GRUPPHANDLEDDNING

Närvaron är obligatorisk och fungerar som stöd till bl.a. studiehandledningen.

Grupphandledningen är ett ypperligt tillfälle att ta upp frågor som berör gymnasiestudier, inlärningsstilar, gruppdynamik och liknande. Det är också på grupphandledningen som du får aktuell information om vad som är på gång i skolan och där du kan ta upp oklarheter.

HÄLSO- OCH STUDERANDEVÅRDS- TJÄNSTER

Gymnasiets **hälsovårdare, Marina Nylund**, har mottagningstider på måndagar samt öppen mottagning alla vardagar kl.11-12. Skolhälsovårdaren gör också hälsogranskningar och skickar ut tider till studerandena under läsåret.

Om du är sjuk under provveckan, skall du kontakta skolhälsovårdaren för att få ett sjukintyg, som du sedan lämnar in till skolan.

Vid sjukdom under studentskrivningar måste du få ett läkarintyg.

Du kan ta kontakt med **skolans kurator Marina Järviö** per telefon **044 744 6656** eller **019-289 2161**, per Wilma eller per e-post marina.jarvio@raseborg.fi Kuratorn är skolans socialarbetare och kan hjälpa med frågor som t.ex. berör familjen, relationer eller skolsituationer. Alla nybörjare och fortsättare erbjuds möjlighet till samtal tillsammans med kuratorn under läsåret.

Skolpsykologen Anna Mladenov gör psykologundersökningar och ger stödsamtal. Hon nås bäst per telefon, tel **044 744 67 50** eller via Wilma.

I gymnasiet finns också ett studerandevårdsteam som arbetar för att öka välmåendet i skolan

